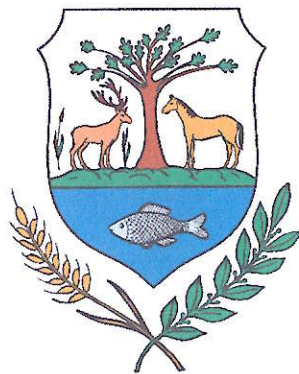

Somogyszentpál Képviselő-testületének

Gazdasági programja

2024-2029

**Poszáné Szabó Edit
polgármester**

2025. március 21.

BEVEZETÉS

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben kell rögzítse, mely a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. Ebben meg kell határozni azokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, és a helyi adottságokra figyelemmel az önkormányzat feladatainak hatékony ellátását szolgálják.

A gazdasági programban külön ki kell térni a közszolgáltatásokkal kapcsolatos fejlesztési tervekre.

I. CÉLKITŰZÉSEK

A fejlesztési elképzelések megvalósítása során mindig szem előtt kell tartani, hogy az önkormányzatnak mindenkor maradéktalanul eleget kell tennie a kötelező és önként vállalt feladatainak. Bármilyen fejlesztés, beruházás csak ezzel összhangban valósítható meg. A fejlesztési lehetőségek közül elsősorban azokat a projekteket kell megvalósítani, melyek a kötelező és önként vállalt feladatok ellátásának színvonalát növelik, vagy a szolgáltatás szintjének fenntartása mellett a költségeket csökkentik.

A gazdasági program megvalósítása során törekedni kell az állami szervekkel, helyi civil szervezetekkel, vállalkozókkal és a lakossággal való hatékony és gördülékeny együttműködésre, ami lehetővé teszi az igényeknek megfelelő szolgáltatások tervezését, és a megalapozott előkészítésen alapuló sikeres fejlesztéseket.

1. A 2019-2024-es ciklusprogram megvalósult és meg nem valósult célkitűzései

Az előző 2019-2024 gazdasági program idején a hazai és uniós források növelésének lehetőségei maximális kihasználása, a kihasználatlan ingatlanok értékesítése volt az alapvető cél. Az adók emelésére, és új adónemek bevezetésére a koronavírus okozta világjárvány miatt csak 2023.január 1-től kerülhetett sor. Jelenleg az iparüzési adó településünkön 1,5 %, melyet nem kívánunk emelni, hiszen így számíthatunk a vállalkozások számának növekedésével, ami részben már el is indult.

Tervezett út és járdaépítések, útfelújítások sajnos forráshiány miatt nem tudtak megvalósulni, a tervek elkészültek 4 alkalommal adtuk be a pályázatokat,de forráshiány miatt tartaléklístára kerültünk. A 2019-2024-es ciklusban tervezett ingatlanfejlesztések Tündérrózsa Óvoda, Polgármesteri Hivatal, Orvosi rendelő, Kommunális eszközök beszerzése, Tanyagondnoki Busz beszerzése, temető kerítés felújítása és urnafal építés megvalósult, a kultúrház teljes felújítása pedig folyamatban van.

2. Településtervezési célkitűzései

1. Erős kulturális alapok, hagyományörzés
 - Összetartozás erősítése, kulturális élet fejlesztése
 - Népességszám megtartása
 - Intézményi ellátási rendszer fejlesztése
 -
2. Stabil gazdaság, turizmus
 - Turisztikai szolgáltatások fejlesztése és új turisztikai attrakciók kialakítása
 - Helyi vállalkozások támogatása, megtartása
 - Gazdasági területek fejlesztése
 - Helyi értékeken alapuló mezőgazdaság (klímaadaptáció, mezőgazdaság, mint hagyományos érték, talajvédelem, erdőgazdálkodás.)
3. A természeti és épített örökségünk megóvása
 - A természeti környezet megóvása
 - Az épített környezet értékőrző védelme
 - infrastruktúra fejlesztés

A településfejlesztési terv szerint a jelen legnagyobb kihívása a lakosságszám növekedéssel járó társadalmi, intézményi és fenntarthatósági konfliktushelyzet. Ezek kezelésére ki kell dolgozni a megfelelő eszközöket.

Valamennyi fejlesztési cél eléréséhez egyedi cselekvési programok/projektek kapcsolódnak, melyek egyúttal más célok kiteljesedését is segíthetik.

A COVID járvány idején a saját bőrünkön kellett tapasztalnunk, hogy a helyi célkitűzéseknek és erőfeszítéseknek figyelemmel kell lennie régióink, országunk és az egész világ folyamataira, mert a globalizáció törvényszerűségeinek Somogyszentpál is kiszolgáltatott. A klímaöngyilkosság gazdasági és társadalmi következményeinek hatásait Somogyszentpál is csak akkor lesz képes csillapítani, ha helyi szinten törekszik a település autonómiájának és rezilienciájának fejlesztésére, támogatva egyúttal egy fenntartható gazdasági rend kialakulását.

II. FEJLESZTÉSI FELADATOK – PROJEKTEK

A vonatkozó jogszabályi előírások szerint a gazdasági programnak elsődlegesen figyelemmel kell lennie arra, hogy a kötelező önkormányzati feladatok megvalósítását segítse; ezek fejlesztéséhez járuljon hozzá. Erre tekintettel a vonatkozó jogszabályhelyen felsorolt sorrendben tagoltuk a fejlesztési feladatokat, projekteket.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint az önkormányzat kötelező feladatai különösen az alábbiak:

- 1. településfejlesztés, településrendezés;**
- 2. településüzemeltetés**
- 3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;**
- 4. törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;**
- 5. környezet-egészségügy**
- 6. óvodai ellátás;**
- 7. kulturális szolgáltatás**
- 8. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;**
- 9. lakás- és helyiséggazdálkodás;**
- 10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;**
- 11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;**
- 12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;**
- 13. helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;**
- 14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;**
- 15. sport, ifjúsági ügyek;**
- 16. nemzetiségi ügyek;**
- 17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;**
- 18. Vízi-közmű szolgáltatás**

1. Településfejlesztés, településrendezés

Fontos, hogy a településtervezés során a szakmai szempontok érvényesüljenek, Somogyszentpál település javát szolgálják, szem előtt tartva a lakosság érdekeit.

2. Településüzemeltetés

A településüzemeltetés az állampolgárok által az egyik leginkább elvárt feladat. jelentős az elégedetlenség az önkormányzati és állami utak, járdák, állapotával kapcsolatban. Az önkormányzat részéről csakis finansziális oka van annak, hogy az utak és járdák a mai kornak megfelelő minőségűek legyenek.

2.1. köztemetők kialakítása és fenntartása: a Somogyszentpáli temetők tekintetében az elmúlt években kialakításra került egy 24 férőhelyes urnafal, valamint a központi temető kerítése és kapui is megújultak. A Varjaskéri temető kaput és a ravatalozót szükséges még felújítani, amit ebben az 5 éves gazdasági ciklusban kívánunk végrehajtani.

2.2. a közvilágításról való gondoskodás: a közvilágítás fejlesztése megtörtént, további költségmegtakarításra már nem tudunk megoldást.

2.4. a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása: az utak kialakítására, illetve felújítására az előző gazdasági program is konkrét tervvel rendelkezett. A jelenlegi ciklusban a Hádi hegy útfelújításának pályázatát adtuk be, közel 2 km hosszan 142 millió Ft értékben. A Kossuth utcát és a Jókai utcát pedig Magyar Falu Programból szeretnénk megújítani. Ígéretet kaptunk a bekötőút felújítására is.

A gyalogos, biciklis és egyéb alternatív közlekedést kisebb léptékű beruházásokkal kell segíteni.

A járdák/árkok állapotát átfogóan kell áttekinteni, és karbantartásuk/felújításuk során törekedni kell a felületek zöldítésére, fák ültetésére, esővíz szikkasztásra.

2.5. közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása: a lakosság komfort érzetéhez hozzá tartozik, hogy egyre zöldebb környezetet igényel. Ez összhangban van azzal a felismeréssel, hogy közterületeink növényzete olyan ökológiai szolgáltatásokat nyújt, melyek végső soron egyéb költségeinket is csökkentik (árnyék, esővíz szikkasztás, stb.)

Ezen területek fenntartásába – lakossági programokkal – be kell vonni az érintetteket, és ösztönözni kell a lakosság érdemi szerepvállalását is.

4. törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások:

Somogyszentpálon jelenleg a háziorvosi praxis nem betöltött, így folyamatos helyettesítéssel oldjuk meg a betegellátást és orvosi rendelést. Sajnos a háziorvos hiány miatt hosszú távon sem látjuk lehetőségét, hogy a praxis betöltött legyen.

Az egészséges életmód segítésére, 2026 évtől csatlakozunk az „Európa Sportrégiója” települései közé, így hozzájárulva ahhoz, hogy megmozdítsuk a település lakóit.

5. környezet-egészségügy

5.1. köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása: A közfoglalkoztatottak munkájával és a lakosság bevonásával javíthatjuk járdáink, köztereink tisztaságát, hiszen a magántelkek és az útburkolat közötti rész tisztántartása a lakosság kötelessége. Közösségi szemétszedési akciókkal segíthetjük a külterületi szemetelés visszaszorítását.

6. óvodai ellátás: A Tündérrózsa Óvoda teljes egészében felújításra került, ezért gyermekeink egy korszerű, új óvodába járhatnak. Az udvarra egy mai kornak megfelelő játszóteret is építtetett az önkormányzat.

főzőkonyha: az óvodai és szociálisétkeztetést jelenleg az új óvodai konyhát üzemeltető szolgáltató nyújtja; az étkeztetés minőségét meg kell tartani.

7. kulturális szolgáltatás

7.1. nyilvános könyvtári ellátás: A könyvtári szolgáltatás működik a településen.

7.4. a kulturális örökség helyi védelme: Somogyszentpál kevés műemlékkel és helyi védettségű épülettel rendelkezik. A Varjaskéri templomromot a Market Zrt 2024 évben társadalmi szerepvállalásában a ROM-VÁNDOR program keretében újíttatta fel, közel 50 millió forintból. A környezete nagyon szép, igazán gyönyörű látvány az idelátogató turistáknak is. A többi épület felújításra szorul, hogy megőrizzük az utókornak, ebben a ciklusban ezeknek az épületeknek is meg kell oldani a felújítását.

8. lakás- és helyiséggazdálkodás: Az önkormányzat 5 szociális bérlakással rendelkezik.

11. helyi környezet- és természetvédelem: Az önkormányzat szemléletformálással kell segítse azt az átállást, amit a jelenlegi piacgazdaságról egy fenntartható társadalmi és gazdasági modell felé kell tennünk. Támogatni kell a környezetkímélő beruházásokat, gépészeti megoldásokat, földhasználatot.

Az önkormányzat minden ingatlanfejlesztése és beruházása során messzemenőleg figyelembe kell hogy vegye a környezetvédelmi szempontokat, és pilot megoldások alkalmazásával és bemutatásával segítenie kell a fenntarthatóságra való áttérést.

vízgazdálkodás: Szorgalmazni kell az eső-, illetve kútvíz locsolásra való használatát, illetve a szürkevízes rendszerek kialakítását.

13. helyi adóval kapcsolatos feladatok: Somogyszentpál adórendeletét 2023.január 1-től változtatta meg, ekkor került bevezetésre az iparűzési adó és a telekadó.

13.1 gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatok: Törekedni kell arra, hogy Somogyszentpálon minél több megfelelő színvonalú szolgáltatás elérhető legyen, megismerhetővé kell tenni a helyi vállalkozásokat. Új vállalkozások bevonása a településre, mind munkahelyteremtés, mind az dók szempontjából fontos tényező.

A Somogyszentpáli mezőgazdasági gazdálkodók segítése.

A helyi élelmiszertermelést (saját használatra, illetve helybeni értékesítésre) támogatni szükséges.

13.2 turizmussal kapcsolatos feladatok: Somogyszentpálon a Balaton Nagyberék kiemelt jelentőségű, hiszen kerékpáros turistaút halad át a településen. Nyári időszakban, Balatonfenyvesről a kisvonattal több ezer ember látogat el hozzánk. Ezekből kiindulva meg kell alkotni Somogyszentpál turisztikai koncepcióját és meg kell tenni azokat az első lépéseket, amik hozzájárulnak ahhoz, hogy hétköznapi a Somogyszentpáliak, hétvégén az ide látogatók részesülhessenek színvonalas rekreációs lehetőségekben. Ehhez karbantartás, infrastrukturális fejlesztések és kulturális programok egyaránt szükségesek.

Egy egységes kulturális koncepció mentén meg kell határozni azokat a rendezvényeket, amik nem csak a Somogyszentpáli közösséget célozzák. A programok megfelelő színvonalának biztosításával Somogyszentpál identitását is megerősíthetjük.

Somogyszentpálon vendéglátóhely nem működik. Erre az önkormányzatnak kiemelt figyelmet kell fordítani, mert a szociális élet fontos színterei, a lakosság komfortérzetének egyik fontos meghatározói.

16. Nemzetiségi ügyek: Somogyszentpálon önálló nemzetiségi önkormányzat nem működik; a nemzetiségi ügyeknek így nincs irányítója. Az önkormányzat elkötelezett a nemzetiségi programok támogatásában, melyek során fontos szempont a lakosság szélesebb köreinek bevonása. Ahhoz, hogy a helyi nemzetiség különféle csoportja, programjai jól működjenek, szükséges a rendszeres megújulás, a fiatalok bevonása ezekbe a feladatokba. Ehhez kíván különösen is támogatást nyújtani az Önkormányzat. Ehhez most különösen kapcsolódik a TOP_PLUSZ 3.1.3. pályázati forrás, melyre 50 millió forintot nyertünk 2 évre, különböző programok megvalósítására és szemléletformálásra.

Fontos, hogy az önkormányzat által támogatott rendezvények során olyan programok valósuljanak meg, amihez nem csak a nemzetiségi polgárok, de minden solymári könnyen kapcsolódhat.

17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában: Somogyszentpálon a polgárőrség és a Versenyképes Járások nyújtotta támogatásból remélhetőleg megújuló kamerarendszer mind-mind a közbiztonság színvonalának javulását/megőrzését szolgálják és fogják szolgálni.

A kamerarendszer fejlesztése, illetve a szabálykövető közlekedés a jelen ciklusban kiemelt szerepet kapnak.

18. víziközmű-szolgáltatás: A vízszolgáltatással kapcsolatban az ivóvíz felhasználási szokások lakossági programokkal való alakítása fontos cél. Törekedni kell a takarékos ivóvízhasználatra, arra, hogy ne ivóvízzel locsoljunk, illetve az esővizet minél nagyobb mértékben gyűjtsük, és hasznosítsuk. E mellett meg kell vizsgálni a szürke vizes rendszerek kialakításának lehetőségét is.

III. EGYÉB FEJLESZTENDŐ TERÜLETEK

Az önkormányzat törekszik arra, hogy minden javaslatot figyelembe vegyen és minden olyan pályázati lehetőséget kihasználjon, amit a költségvetésébe be tud illeszteni.

Csatlakozni kívánunk minden olyan kezdeményezéshez, ami a település gyarapodását, jó hírnevének terjedését szolgálja.

Somogyszentpál, 2025. március 21.

Poszáné Szabó Edit
polgármester

